

The effect of the quality of school life on the Academic Buoyancy of students with the mediating role of academic support and school atmosphere

Majid moradimoghadam¹, morteza badri²

1. Master of Educational Management, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Semnan University
2. PhD in Educational Management, University of Tehran. Tehran. I.R. Iran

*Corresponding Author: Majid moradimoghadam, E-mail: majidmoradi136@gmail.com

Abstract

Background and Aim: Academic Buoyancy is one of the positive structures of psychology that researchers have paid attention to in the field of education, and attention to the psychological, emotional, and academic components affecting it is becoming more widespread day by day. The purpose of this research is to investigate. The mediating role of academic support and school atmosphere in the relationship between the quality of life at school and the Academic Buoyancy of middle school students in the academic year 1401-02.

Methods: The current research is applied according to its purpose, and according to the method of data collection, it is a descriptive-correlation type of research. The statistical population includes all secondary school students of Shirvan city (1500 people). The participants were 280 high school students who were selected using cluster random sampling method and Cochran's formula. All of them completed the relevant questionnaires. Data were analyzed with structural equation model using LISREL software.

Results: The findings showed that there is a positive and significant relationship between quality of life in school, academic support, school atmosphere Academic Buoyancy of secondary school students. The quality of life in school has a positive and significant effect(0/32) on the academic vitality of students, and the quality of life in school, through the mediation of academic support and school atmosphere, has an indirect and significant effect on the academic vitality of students.

Conclusion: In order to increase the Academic Buoyancy of students, schools should try to improve the quality of life in the school and increase as much as possible academic support and make the school atmosphere positive.

Keywords: quality of life at school, academic support, school atmosphere, academic vitality

DOI: [10.22098/PBEO.2023.13861.1032](https://doi.org/10.22098/PBEO.2023.13861.1032)

Received: 2023/10/23

Accepted: 2024/01/08

تأثیر کیفیت زندگی مدرسه بر سرزندگی تحصیلی دانشآموزان با نقش میانجی حمایت تحصیلی و جو مدرسه

مجید مرادی مقدم^۱، مرتضی بدرا^۲

۱. دانش آموخته کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه سمنان

۲. دانش آموخته دکتری مدیریت آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی تهران ،

* نویسنده مسئول: مجید مرادی مقدم رايانame: E-mail: majidmoradi136@gmail.com

چکیده

زمینه و هدف: رشد سرزندگی تحصیلی، یکی از سازه‌های مثبت روانشناسی است که پژوهشگران در حوزه تحصیلی به آن توجه داشته‌اند و توجه به مولفه‌های روان شناختی، هیجانی و تحصیلی موثر بر آن روزبه روز گسترده‌تر می‌شود. هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی حمایت تحصیلی و جو مدرسه در رابطه کیفیت زندگی در مدرسه با سرزندگی تحصیلی دانشآموزان دوره متوسط در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۰۲ می‌باشد.

روشن: پژوهش حاضر با توجه به هدف، کاربردی و با توجه به نحوه گردآوری داده‌ها از نوع تحقیقات توصیفی - همبستگی محسوب می‌شود. جامعه آماری شامل تمامی دانشآموزان دوره متوسطه شهرستان شیراز و (۱۵۰۰ نفر) می‌باشد. شرکت‌کنندگان ۲۸۰ نفر از دانشآموزان دوره متوسطه بودند که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوش‌ای و فرمول کوکران انتخاب شدند. همه آن‌ها پرسشنامه‌های مربوطه را تکمیل کردند. داده‌ها با مدل معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و LISREL تحلیل شدند.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که بین کیفیت زندگی در مدرسه، حمایت تحصیلی، جو مدرسه و سرزندگی تحصیلی دانشآموزان دوره متوسطه رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. کیفیت زندگی در مدرسه بر سرزندگی تحصیلی دانشآموزان اثر مثبت و معناداری (۰/۳۲) دارد و کیفیت زندگی در مدرسه با میانجی گری حمایت تحصیلی و جو مدرسه، اثر غیرمستقیم و معناداری بر سرزندگی تحصیلی دانشآموزان ایفا می‌کند.

نتیجه‌گیری: مدارس باید جهت افزایش سرزندگی تحصیلی دانشآموزان سعی در بهبود کیفیت زندگی در مدرسه و افزایش هر چه بیشتر حمایت تحصیلی و مثبت نمودن جو مدرسه باشند.

واژه‌های کلیدی: کیفیت زندگی کاری، معلمان، روش سلسله مراتبی، جنسیت

DOI: 10.22098/PBEO.2023.13861.1032

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۸/۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۰/۱۸

مقدمه

دوره دیبرستان به دلیل عوامل استرس زای زیادی همچون انجام بهتر تکالیف، نگرانی درباره نمرات و برنامه های آینده زندگی (جاگودیکس و همکاران^۱؛ ۲۰۲۳؛ هوفرچر و همکاران^۲؛ ۲۰۲۱؛ کاه و همکاران^۳؛ ۲۰۱۱)، از اهمیت خاصی برخوردار است. در این دوره، دانش آموزان وارد مرحله نوجوانی می گردند که یک مرحله مهم در یادگیری و سازگاری است و با تغییرات متعددی در جسم، ذهن، سطوح شناختی و اجتماعی همراه می شوند. یکی از جنبه های سازگاری دانش آموزان با این تغییرات، فشارها و چالش های تحصیلی که همواره مورد توجه روانشناسان تربیتی و پژوهشگران علوم تربیتی قرار گرفته است، "سرزنده" تحصیلی^۴ است (پوتواین و همکاران^۵؛ ۲۰۲۳ و ون دوجین و همکاران^۶؛ ۲۰۱۱). سرنده تحصیلی به پاسخ مثبت و انطباقی دانش آموزان با انواع چالش ها و موانعی که در عرصه مداوم و جاری تحصیلی تجربه می کنند اشاره دارد (پوتواین و همکاران^۷؛ ۲۰۱۲؛ لی، دوان و لیو^۸؛ ۲۰۲۳؛ مارتین و همکاران^۹؛ ۲۰۱۳؛ مارتین و مارش^{۱۰}؛ ۲۰۰۸؛ پوتواین و همکاران^{۱۱}؛ ۲۰۱۲). مفهوم سرنده تحصیلی به واسطه علاقه پژوهشگران به مطالعه توانایی هایی که دانش آموزان نیاز دارند برای مقابله با تجربه ها و فشارها و چالش های روزانه تحصیلی خود در مدرسه به کار بگیرند ایجاد شده است (کیانی و کریمیان پور، ۱۳۹۸) بر اساس مطالعات صورت گرفته، سرنده تحصیلی با انگیزه پیشرفت و بهزیستی در دوران بلوغ رابطه دارد. همچنین در دانش آموزان دیبرستانی سرنده تحصیلی پیش بینی کننده قوی برای اشتیاق تحصیلی بیشتر می باشد. (مارtin، ۲۰۱۸).

به صورت کلی با توجه به اهمیت سرنده تحصیلی و اینکه دانش آموزان بیشتر اوقات روزانه خود را در محیط های تحصیلی سپری می کنند، لازم است تا پیشاپندها و عوامل تأثیرگذار بر روی ظرفیت دانش آموزان در برخورد با چالش های تحصیلی که موجب سرنده تحصیلی است شناسایی شوند (هیرونن و همکاران^{۱۲}؛ ۲۰۱۹؛ کیانی و کریمیان پور، ۱۳۹۸) در طی پژوهش های گذشته تعدادی از عوامل انگیزشی از جمله اعتماد به نفس (ارزیابی شده به واسطه خود کارآمدی بالا)، هماهنگی (برنامه ریزی بالا)، تعهد (پشتکار بالا)، آرامش (اضطراب کم) از عوامل تأثیرگذار بر سرنده تحصیلی گزارش شده اند همچنین بیان شده است که تا حدی سرنده تحصیلی قبلی بر سرنده تحصیلی بعدی نیز تأثیرگذار است (کریتیکو و جیو وازالیس^{۱۳}؛ ۲۰۲۲).

¹.Jagodics et al

².Hoferichter, Hirvonen, & Kiuru

³.Kuh, Kinzie, Schuh, & Whitt

⁴.Academic Buoyancy

⁵.Putwain et al

⁶.van Duijn, von Rosenstiel, Schats, Smallenbroek, & Dahmen

⁷.Putwain et al

⁸.Li, Duan & Liu

⁹.Martin, Ginns, Brackett, Malmberg, & Hall,

¹⁰.Martin & Marsh

¹¹.Putwain, Connors, Symes, & Douglas-Osborn

¹².Hirvonen, Yli-Kivistö, Putwain, Ahonen, & Kiuru

¹³.Kritikou, & Giovazolias

با توجه به پژوهش انجام شده در سال‌های اخیر یکی از متغیرهای مهم تأثیرگزار بر روی سرزنشگی تحصیلی دانش‌آموزان کیفیت زندگی در مدرسه است (هوفرچیر و همکاران، ۲۰۲۱؛ فتحی و جمال‌آبادی، ۱۳۹۶). به دنبال افزایش علاوه به شناخت از نقش مهمی که رفاه در مدرسه در پرورش یادگیری و رضایت دانش‌آموزان دارد (کینگ و همکاران، ۲۰۱۶)، این متغیر به عنوان یک نقطه قوت روانی که به موضوع ارتقاء آموزش مثبت و تحریک احساسات مثبت دانش‌آموزان در مدرسه اشاره دارد بیان گردید چون‌که هر دانش‌آموز بیش از هزاران ساعت از عمر خود را در مدرسه با سایر همسالان و معلمان می‌گذراند (هاتی، ۲۰۰۸). کیفیت زندگی در مدرسه به معنای بهزیستی و رضایت کلی دانش‌آموزان از تجربه‌های مثبت و منفی می‌باشد که در مدرسه کسب می‌کنند (بیدزن‌بلوما و همکاران، ۲۰۲۰؛ گو، چانگ و سولمن، ۲۰۱۶) و به صورت کلی مفهومی است که بر جنبه‌های رسمی و غیررسمی فرآیند مدرسه مؤثر است و تحت تأثیر اجتماع، تجارب افراد و روابط با همسالان قرار دارد (بوتلهو و همکاران، ۲۰۲۱). پژوهش‌ها نشان داده است که دانش‌آموزانی که از کیفیت زندگی در مدرسه خود رضایت بیشتری داشته‌اند، سخت‌کوش‌تر بوده‌اند و همواره پیام‌های مثبتی نیز از معلمان و والدین خود دریافت کرده‌اند (ثین، ۲۰۲۰)؛ که همین امر خود دلیلی بر سرزنشگی تحصیلی بیشتر دانش‌آموزان است.

یکی از متغیرهایی که می‌تواند در رابطه کیفیت زندگی در مدرسه و سرزنشگی تحصیلی نقش میانجی را داشته باشد، جو مدرسه است (هوفرچیر و همکاران، ۲۰۲۱؛ دهقانی زاده و حسین چاری، ۱۳۹۱) بخشی و فولاد چنگ، ۱۳۹۷ در پژوهش‌های خود بیان داشته‌اند که جو مدرسه می‌تواند بر روی سرزنشگی تحصیلی دانش‌آموزان تأثیرگذار باشد و همچنین ابراهیمی، ۱۳۹۴؛ معروفی و محمدی، ۱۳۹۸ در پژوهش‌هایی که انجام داده‌اند بیان کرده‌اند که جو مدرسه و کیفیت زندگی در مدرسه با یکدیگر همبستگی مثبتی دارند. توجه به جو مدرسه در تمامی نظام‌های آموزشی اهمیت مضاعف دارد، زیرا این نظام‌ها با گروهی کثیر از فرآگیران در تماس هستند و جو حاکم بر آن‌ها بر تجارب یادگیری و شخصیت آنان اثر می‌گذارد. اهمیت نقش مدرسه در فرآیند رشد روانی و اجتماعی و شیوه زندگی نوجوانان در پژوهش‌های مختلف مورد تائید قرار گرفته است (وو و ژانگ، ۲۰۲۳). همه پژوهشگران معتقدند که مدارس محیط‌های اجتماعی بزرگی هستند که یادگیری در آن‌ها هم در درون و هم در بیرون کلاس درس رخ می‌دهد (اسچرمن، ۲۰۰۶). ابعاد کلیدی جو مدرسه شامل ایمنی، شیوه‌های آموزشی، روابط اجتماعی، امکانات و ارتباطات مدرسه است (کرنی و همکاران، ۲۰۲۰).

¹.King, Caleon, Tan, & Ye².Hattie³.Bidzan-Bluma et al⁴.Gu, Chang, & Solmon⁵.Thien⁶.Wu & Zhang⁷.Scherman⁸.Kearney, Sanmartín, & González

جو مدرسه به صورت کلی کمک می کند به بهبود سازگاری اجتماعی هیجانی و تحصیلی نوجوانان در مدرسه همچنین پژوهش ها در رابطه با جو مدرسه بیانگر این هستند که جو مدرسه با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ارتباط مثبتی دارد بهخصوص در دانش آموزانی که دارای زمینه ها اقتصادی و اجتماعی پایین تری هستند (برکویتر و همکاران^۱، ۲۰۱۷) از این نتایج می توان این گونه استنباط کرد که این متغیر می تواند بر روی سرزندگی تحصیلی دانش آموزان تأثیر گذار باشد. درواقع جو مدرسه مثبت سبب کاهش خروجی های رفتاری منفی در مدرسه مثل ترک تحصیل، غیبت، تعليق، مشکلات انصباطی، قللری و سایر رفتارهای مخرب می گردد (کوتسریبا و همکاران^۲، ۲۰۱۵). همچنین جو مثبت مدرسه با افزایش رضایت بقا، کارایی، بهرهوری و همچنین فرسودگی شغلی کمتر در معلمان یک مدرسه ارتباط دارد (برکویتر و همکاران، ۲۰۱۷) که همین رضایت سبب تأثیرات مثبتی نیز بر روی دانش آموزان خواهد شد.

طبق پژوهش های انجام شده جو مدرسه عامل پیش بینی کننده مهمی در زمینه احساسات، عواطف و پیامدهای رفتاری دانش آموزان است. ادراک جو مدرسه به نحوه تعامل افراد در مدرسه و تعامل آنها با عوامل ساختاری مانند تخصیص منابع، اندازه کلاس، نحوه گروه بندی دانش آموزان با یکدیگر و روابط با معلمان و سایر دانش آموزان وابسته است. مدارسی که با تعاملات ایمن، حمایتی و فراغیر مشخص می شوند بهتر می توانند راهبردهای آموزشی مؤثر اتخاذ کنند که می توانند شایستگی های اجتماع و هیجانی دانش آموزان را تقویت کند و راهبردهای پیشگیرانه برای کاهش قدری، آزار و اذیت و خشونت به اجرا درآورد (برگ و همکاران، ۲۰۱۷).

به طور کلی اهمیت جو مدرسه برای کودکان و نوجوانان و همچنین خروجی های رفتاری و آموزشی آن بیانگر این است که این سازه نیاز به اندازه گیری های دقیق و بررسی های عوامل مؤثر بر آن را در مدرسه دارد (گرین و یانگ^۳، ۲۰۱۵). متغیر بعدی که می تواند در این مدل نقش میانجی را داشته باشد حمایت تحصیلی است (هوفریچر و همکاران^۴، ۲۰۲۱) فتحی و جمال آبادی (۱۳۹۶) و مرادی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهش هایی به رابطه حمایت تحصیلی و اجتماعی و سرزندگی تحصیلی پرداخته اند که نتایج آنها بیانگر رابطه مثبت بین این دو متغیر است. همچنین چوی و چان، ۲۰۱۷؛ نلسون و همکاران^۵، ۲۰۱۷؛ صدوقي و غفارى، ۱۳۹۷ در پژوهش های خود بیان داشته اند که حمایت تحصیلی و کیفیت زندگی در مدرسه ارتباط مثبت دارند.

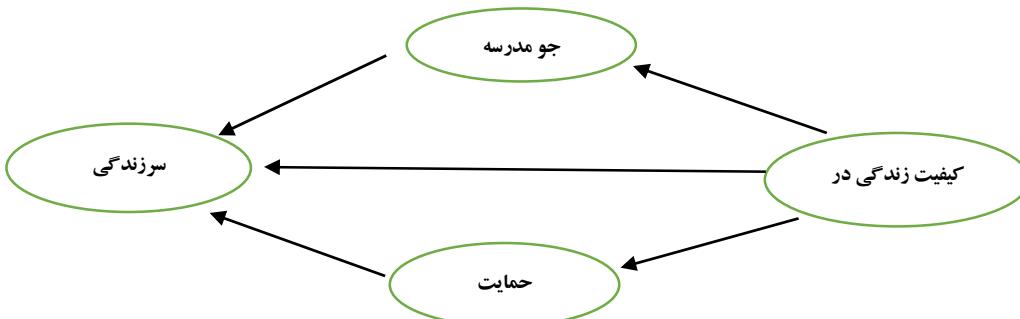
حمایت تحصیلی فراهم کردن هر منبعی است که به طور مستقیم یا غیرمستقیم سبب افزایش میزان تمایل یادگیرنده به یادگیری و پیشرفت تحصیلی باشد (هاروارد^۶، ۲۰۱۸). ونتزل و همکاران (۲۰۱۰) معتقدند که موضوع حمایت تحصیلی از دانش آموزان یک موضوع چند بعدی است. نقش معلم - دانش آموزان، معلم والدین و والدین - همسالان، از حمایت تحصیلی ترکیب هایی فراهم

¹.Berkowitz, Moore, Astor, & Benbenishty².Kutsyuruba, Klinger, & Hussain³.Green & Yang⁴.Nlsoen, Winfield-Thomas, & Lew⁵.Howard

می نماید که هریک به تنهایی و در ارتباط با یکدیگر نقش مهمی در کیفیت و کمیت فعالیت‌های تحصیلی دانش‌آموزان ایفا می‌کنند (کامرفورد و همکاران، ۲۰۱۵). بر این اساس حمایت تحصیلی تنها محدود به فعالیت‌های معلم در کلاس نیست، بلکه گروه همسالان و هر یک از والدین و افراد درون مدرسه می‌توانند به گونه‌ای یک منبع حمایتی برای دانش‌آموز محسوب شوند (توبوکاوا و توبوکاوا^۱، ۲۰۱۹) به همین خاطر، در دوران نوجوانی که مهم‌ترین وظیفه افراد انجام موقفيت‌آمیز فعالیت‌های تحصیلی است حمایت تحصیلی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌گردد (آزادی و فولاد چنگ، ۱۳۹۸) همچنین شواهد پژوهشی نشان می‌دهند افرادی که از حمایت تحصیلی برخوردارند، عملکرد تحصیلی بهتری دارند (زاندر و همکاران، ۲۰۱۸).

بر این اساس، پژوهش حاضر با توجه به این مهم که یکی از مشکلات مهم نظام‌های آموزشی میزان پایین بودن سرزندگی تحصیلی و متعاقب آن افت تحصیلی است که با اثلاف هزینه‌های جاری، سرخوردگی و از دست رفتن روحیه فراگیران سبب خسارات زیادی به فراگیران و جامعه می‌گردد به بررسی مکانیزم اثرگذاری کیفیت زندگی در مدرسه بر سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان پرداخته است و به این مسئله نیز پاسخ داده است که آیا بین کیفیت زندگی در مدرسه و سرزندگی تحصیلی با در نظر گرفتن نقش واسطه‌ای جو مدرسه و حمایت تحصیلی رابطه ساختاری وجود دارد؟ بهیان‌دیگر آیا حمایت تحصیلی و جو مدرسه در رابطه بین کیفیت زندگی در مدرسه و سرزندگی تحصیلی نقش واسطه‌ای دارند؟ به صورت کلی اهمیت پژوهش حاضر به این دلیل است که به بررسی نقش حمایت تحصیلی و جو مدرسه در رابطه کیفیت زندگی در مدرسه و سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان در دوره دبیرستان پرداخته است، سازه‌هایی که به راحتی قابل آموزش و بهبود هستند و اگرچه در سایر پژوهش به بررسی جداگانه این متغیرها پرداخته شده است ولی در این پژوهش رابطه این متغیرها به صورت یکجا و تحت یک مدل پژوهش به بررسی قرار گرفته است که در سایر پژوهش‌ها انجام نشده است.

مدل مفهومی پژوهش در شکل ۱ ارائه شده است.

شکل (۱) مدل مفهومی پژوهش نقش میانجی جو مدرسه و حمایت تحصیلی در رابطه کیفیت زندگی در مدرسه و سرزندگی تحصیلی

¹.Toyokawa & Toyokawa

².Zander, Brouwer, Jansen, Crayen, & Hannover

روش

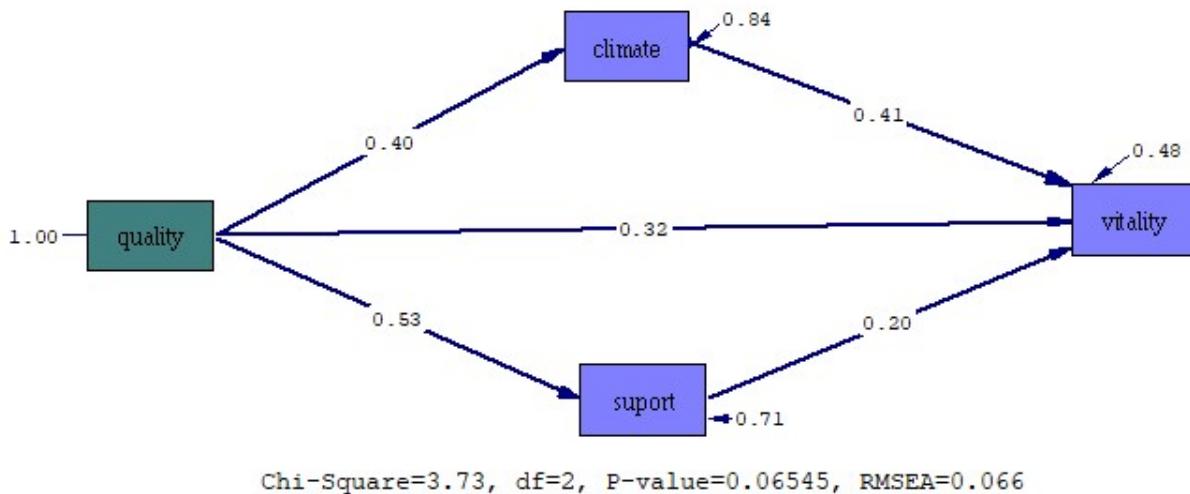
مطالعه حاضر از نظر هدف کاربردی و با توجه به نحوه گردآوری داده‌ها از نوع تحقیقات توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش شامل همه دانش‌آموزان متوسطه دوم به تعداد ۱۵۰۰ نفر در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بودند که با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده به حجم ۲۸۰ نفر انتخاب شد. حجم نمونه پژوهش بر اساس فرمول کوکران محاسبه شده است.

در این پژوهش از چهار پرسشنامه استاندارد استفاده شده است که به ترتیب پرسشنامه کیفیت زندگی در مدرسه است که توسط سلطانی شال و همکاران (۱۳۹۰) روایی همگرای این پرسشنامه با بررسی همبستگی آن با پرسشنامه‌های خودکار آمدی عمومی و مقیاس سازگاری نوجوانان محاسبه و تائید گردیده است؛ که مشتمل بر ۳۹ گویه می‌باشد و به صورت طیف لیکرت پنج درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) درجه‌بندی شده است. پرسشنامه کیفیت زندگی در مدرسه مشتمل بر زیر مقیاس‌های رضایت عمومی؛ عواطف منفی؛ رابطه با معلم، فرصت، پیشرفت، ماجراجویی و انسجام اجتماعی می‌باشد. اعتبار این مقیاس توسط محقق به روش آلفای کرونباخ ۰/۷۸ محاسبه شده است.

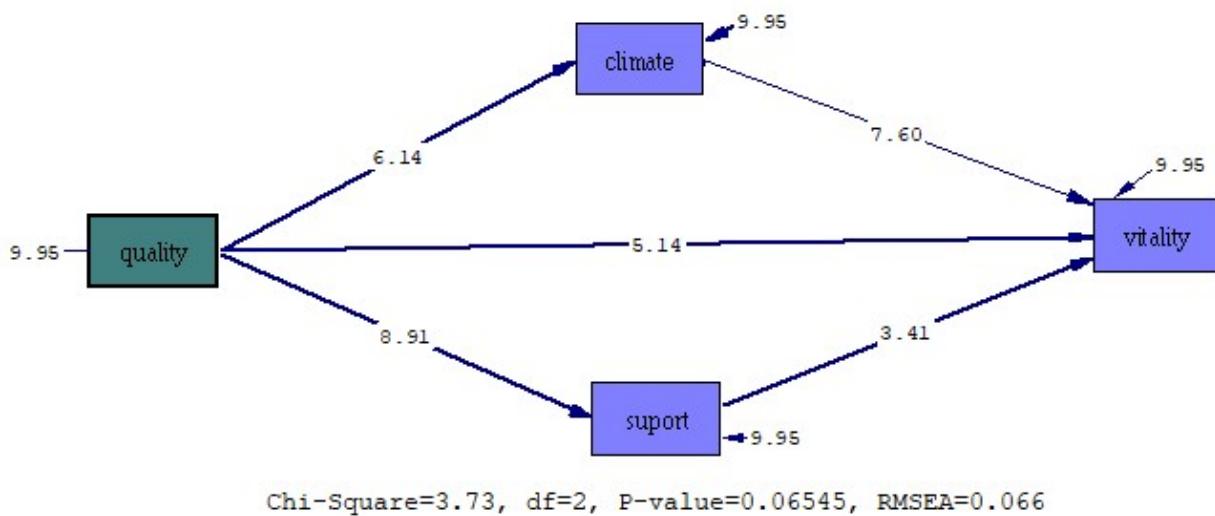
پرسشنامه بعدی سرزندگی تحصیلی است که حسین چاری و دهقانی زاده در سال ۱۳۹۱ با الگو گیری از مقیاس سرزندگی تحصیلی مارتین و مارش-۲۰۰۶ که چهار گویه داشت توسعه دادند و به صورت طیف لیکرت پنج درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) ایجاد کردند. اعتبار این مقیاس توسط محقق به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۸ محاسبه شده است. پرسشنامه دیگر پرسشنامه جو مدرسه امام قلی وند، کدیور و پاشا شریفی است که در سال ۱۳۹۷ آن را با ۳۸ گویه با ترجمه و بومی کردن مقیاس جو مدرسه لی و همکاران (۲۰۱۷) که به صورت طیف لیکرت شش درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۶) درجه‌بندی شده بود ایجاد کردند. اعتبار این مقیاس توسط محقق به روش آلفای کرونباخ ۰/۷۹ محاسبه شده است. آخرین پرسشنامه نیز پرسشنامه حمایت تحصیلی ساندز و پلاکت ۲۰۰۵ است که مشتمل بر ۲۴ گویه می‌باشد و به صورت طیف لیکرت چهار درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۴) درجه‌بندی شده است. پرسشنامه حمایت تحصیلی مشتمل بر زیر مقیاس‌های حمایت تحصیلی دوستان؛ حمایت تحصیلی پدر؛ حمایت تحصیلی مادر، حمایت تحصیلی معلم می‌باشد. اعتبار این مقیاس توسط محقق به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۹ محاسبه شده است.

جدول (۱) میانگین، انحراف استاندارد و ضریب همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)
۱. کیفیت زندگی در مدرسه	۴/۰۸	۰/۴۸	-			
۲. جو مدرسه	۴/۰۴	۰/۶۱	۰/۳۹۲**	-		
۳. حمایت تحصیلی	۳/۸۷	۰/۴۵	۰/۵۴۵**	۰/۵۳۷**	-	
۴. سرزندگی تحصیلی	۳/۹۰	۰/۵۶	۰/۵۵۶**	۰/۶۰۶**	۰/۵۷۷**	-

شکل ۲. مدل نهایی اثر کیفیت زندگی در مدرسه بر سرزندگی تحصیلی با میانجی گری جو مدرسه و حمایت تحصیلی
*ضرایب استاندارد گزارش شده‌اند

شکل ۳. مدل نهایی اثر کیفیت زندگی در مدرسه بر سرزندگی تحصیلی با میانجی گری جو مدرسه و حمایت تحصیلی
*ضرایب معنادار گزارش شده‌اند

جدول ۲. شاخص‌های برازندگی مدل نهایی

شاخص	دامنه موردنقبول	مقدار	نتیجه
------	-----------------	-------	-------

تائید	χ^2/df	$\geq 0.05P$	χ^2
-	۲	-	Df
تائید	۱/۸۶	۳-۵	χ^2/df
تائید	۰/۰۶۶	$\leq 0.08RMSEA$	RMSEA
تائید	۰/۹۰	$\geq 0.90GFI$	GFI
تائید	۰/۹۷	$\geq 0.90NFI$	NFI
تائید	۰/۹۷	$\geq 0.90CFI$	CFI
تائید	۰/۹۶	$\geq 0.90IFI$	IFI

جدول ۳. اثر مستقیم، غیرمستقیم و کل اثر کیفیت زندگی در مدرسه با سرزنشگی تحصیلی با میانجی گری جو مدرسه و حمایت تحصیلی

اثر	مسیر	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	اثر کل
برونزاد بر	کیفیت زندگی در مدرسه بر سرزنشگی تحصیلی			.۰/۶۲**
درونزاد	کیفیت زندگی در مدرسه بر جو مدرسه			.۰/۴۰**
درونزاد	کیفیت زندگی در مدرسه بر حمایت تحصیلی			.۰/۵۳**
درونزاد بر	جو مدرسه بر سرزنشگی تحصیلی			.۰/۴۱**
درونزاد	حمایت تحصیلی بر سرزنشگی تحصیلی			.۰/۲۰**
اثر غیرمستقیم	کیفیت زندگی در مدرسه بر سرزنشگی تحصیلی با میانجی جو مدرسه			.۰/۱۶۴**
	کیفیت زندگی در مدرسه بر سرزنشگی تحصیلی با میانجی حمایت تحصیلی			.۰/۱۰۶*

* ضرایب متریک گزارش شده ** $P < 0.05$ * $P < 0.001$

نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی حمایت تحصیلی و جو تحصیلی در بین متغیرهای کیفیت زندگی در مدرسه و سرزنشگی تحصیلی دانش آموزان بود. نتایج تحلیل حاکی از ارتباط مثبت و مستقیم کیفیت زندگی در مدرسه بر سرزنشگی تحصیلی دانش آموزان با نقش میانجی حمایت تحصیلی و جو تحصیلی بود؛ بنابراین فرضیه اول و اصلی این پژوهش یعنی بررسی نقش میانجی حمایت تحصیلی و جو تحصیلی در رابطه ساختاری کیفیت زندگی کاری و سرزنشگی تحصیلی تائید می شود که بیان کننده این مطلب است که مدارس باید جهت افزایش سرزنشگی تحصیلی دانش آموزان سعی در بهبود کیفیت زندگی در مدرسه و افزایش هر چه بیشتر حمایت تحصیلی و جو مدرسه در جهت مثبت باشند، در تبیین این نتایج می توان بیان کرد که چون کیفیت گذران زندگی در مدرسه به دلیل طولانی بودن حضور دانش آموزان در این مکان از اهمیت ویژه ای برخوردار است (هاتی،

۲۰۰۸) و این افزایش کیفیت بر رضایت دانش‌آموزان و سخت‌کوشی آن‌ها مؤثر است که همین موارد سبب دریافت پیام‌های مثبت از جانب معلمان و والدین می‌گردد (اپستاین و همکاران، ۲۰۲۰) و این پیام‌های مثبت خود سبب احساس حمایت تحصیلی بیشتر در نزد دانش‌آموزان و به همین نسبت بهبود جو مدرسه در جهت مثبت می‌شود، تمامی این موارد مثبت در افزایش احساس سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان مؤثر است، این نتایج با نتایج پژوهش‌های (هفریجتر و همکاران، ۲۰۲۱؛ چای و چون، ۲۰۱۷؛ نلسون و همکاران ۲۰۱۷؛ صدوqi و غفوری، ۱۳۹۷؛ فتحی و جمال‌آبادی، ۱۳۹۶) هم راستا می‌باشد.

فرضیه دوم این پژوهش بررسی نقش کیفیت زندگی در مدرسه در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان است که یافته‌های پژوهش نشان‌دهنده رابطه مثبت معنادار بین این دو متغیر است که با پژوهش‌های (ثین، ۲۰۲۰؛ میلر و همکاران، ۲۰۱۳؛ فارر و همکاران، ۲۰۰۹؛ کیانی و کریمیان پور، ۱۳۹۸) هم راستا می‌باشد. در تائید این فرضیه می‌توان بیان داشت که کیفیت زندگی در مدرسه بالا احساس متعاقب مشارکت بیشتر در تکالیف و امور مدرسه، انگیزه بالای فراگیری مطالب درسی، نگرش مثبت نسبت به مدرسه و رابطه صمیمی تر و بهتر دانش‌آموزان با معلم و سایر همسالان و سلامت جسمی و روانی بهینه همراه است (فتحی و جمال‌آبادی ۱۳۹۶) که این عوامل می‌تواند بر احساس سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان مؤثر باشد، در واقع کیفیت بالای زندگی در مدرسه باعث می‌شود که بسیاری از خصوصیات و ویژگی‌های که منجر به افزایش توانمندی و کاهش آسیب‌پذیری می‌شود در دانش‌آموزان ارتقا پیدا کند و عملکرد دانش‌آموزان در مواجه با مشکلات و چالش‌های تحصیلی بهبود پیدا کند؛ که این عوامل سبب می‌گردند تا دانش‌آموزان به این باور و توانایی برسند که سرزندگی تحصیلی بیشتری را تجربه کنند (میلر و همکاران، ۲۰۱۳).

فرضیه سوم این پژوهش بررسی نقش کیفیت زندگی در مدرسه در پیش‌بینی حمایت تحصیلی است که یافته‌های پژوهش نشان‌دهنده رابطه مثبت معنادار بین این دو متغیر است که با پژوهش‌های (نلسون و همکاران، ۲۰۱۷؛ چای و چان، ۲۰۱۷) هم راستا می‌باشد. در تائید این فرضیه می‌توان بیان داشت که ویژگی بارز مدارسی بانشاط بالا و عدم مشارکت پایین-داشتن روابط گرم و صمیمی در بیان احساسات و مشورت با همدیگر است. بر این اساس دانش‌آموزان در این مدارس احساس می‌کنند در مدرسه دارای جایگاهی هستند درنتیجه توانایی حل مسئله، تصمیم‌گیری و پیشرفت تحصیلی بیشتری دارند (شیردل و همکاران، ۱۳۹۴) و به همین نسبت احساس حمایت تحصیلی بالایی را نیز احساس می‌کنند، نتایج پژوهش چای و چان، ۲۰۱۷ حاکی از آن است که تنظیم بهتر محیط تحصیل و حمایت ادراک شده بالاتر دانش‌آموزان با استرس و عاطفه منفی رابطه‌ای منفی و با سلامت روان رابطه مثبت و معناداری دارد و حمایت اجتماعی به عنوان یک ناظر بین تنظیم مدرسه جهت بهبود کیفیت زندگی و سلامت روان عمل می‌کند.

فرضیه چهارم این پژوهش بررسی نقش کیفیت زندگی در مدرسه در پیش‌بینی جو مدرسه است که یافته‌های پژوهش نشان‌دهنده رابطه مثبت معنادار بین این دو متغیر است که با نتایج پژوهش (تفقی زاده و همکاران، ۱۴۰۰؛ ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۶) هم راستا می‌باشد، در تائید این نتایج می‌توان بیان داشت زمانی که کیفیت زندگی در مدرسه در حد رضایت بخشی باشد سبب ایجاد حس

مشترک خوشبختی، رفاه و یا رضایت از شرایط فعلی مدرسه می‌شود (کارتیزایس و همکاران، ۲۰۱۵) که همین امر سبب احساس عمومی سلامت مدرسه و مشارکت دانش آموزان در زندگی مدرسه و همچنین اشتغال بیشتر به فعالیت‌های درون مدرسه می‌شود که این امور سبب بهبود هر چه بیشتر جو مدرسه در جهت مثبت می‌گردد.

فرضیه پنجم این پژوهش بررسی نقش جو مدرسه در پیش‌بینی سرزنشگی تحصیلی دانش آموزان است که یافته‌های پژوهش نشان‌دهنده رابطه مثبت معنادار بین این دو متغیر است که با نتایج پژوهش‌های (مالبرگ و همکاران، ۲۰۱۳؛ پوتواین و دالی، ۲۰۱۳؛ بخشی و فولاد چنگ، ۱۳۹۷) هم‌راستا می‌باشد، در تأیید این فرضیه می‌توان بیان داشت که به نظر می‌رسد دانش آموزانی که توسط همسالان و معلم‌انسان پذیرفته می‌شوند به صورت بهتری می‌توانند محیط بیرون را پذیرند و با شرایط به طور سازگارانه‌ای تعامل داشته باشند. درواقع می‌توان انتظار داشت که بعد نشاط و نفوذ در جو مدرسه پیش‌بینی کننده مثبت سرزنشگی تحصیلی در بین دانش آموزان باشند. معلمان می‌توانند با ایجاد جو تعامل مشارکتی، تکالیف جذاب و تأکید بر معنی‌داری و بالهمیت بودن تکالیف و مسائل مربوط به محیط تحصیلی تأثیرگزاری بیشتری بر سرزنشگی تحصیلی دانش آموزان داشته باشند (دهقانی زاده و حسین چاری، ۱۳۹۱) و همچنین مدیر مدرسه نیز با ایجاد روحیه مشارکت‌پذیری در دانش آموزان، معلمان و اولیای دانش آموزان در اداره مدرسه می‌تواند جو عاطفی و شادی ایجاد کند و با ایجاد احترام متقابل میان معلمان و دانش آموزان زمینه ارتقای کیفیت آموزشی و برنامه‌ریزی آموزشی ثمربخش و احساس رضایتمندی بیشتر را در مدرسه به وجود آورند که به‌نوبه خود این عوامل می‌تواند بر سرزنشگی تحصیلی دانش آموزان نیز مؤثر باشد. درواقع جو مدرسه مطلوب با روابط میان فردی اصیل و درست آن بستری را فراهم می‌آورد که به افزایش سرزنشگی تحصیلی در دانش آموزان منجر می‌شود در مقابل جو مدرسه بسته و نامطلوب با ایجاد محیطی سرشار از سوء‌ظن و دشمنی میزان سرزنشگی تحصیلی دانش آموزان را کاهش می‌دهد (مارتين، ۲۰۱۳). همچنین این یافته‌ها با نتایج پژوهش بروفری، ۱۹۸۶ که معتقد است جو یادگیری مثبت و فضای روانی مطلوب در مدرسه و کلاس درس، می‌تواند ویژگی‌های و توانایی‌های مختلف شناختی، عاطفی و روانی را تقویت و پرورش دهد هم‌راستا می‌باشد.

فرضیه ششم پژوهش بررسی نقش حمایت تحصیلی در پیش‌بینی سرزنشگی تحصیلی در بین دانش آموزان است که یافته‌های پژوهش نشان‌دهنده رابطه مثبت معنادار بین این دو متغیر است که با نتایج پژوهش‌های (پوتواین و همکاران، ۲۰۱۲؛ دانیلسن و همکاران، ۲۰۱۰؛ روشن و همکاران، ۲۰۱۰) هم‌راستا می‌باشد، در تبیین این یافته‌ها می‌توان از مقاهیم منطقه تقریبی رشد ویگوتسکی و تکیه‌گاه سازی بروزه بهره گرفت. درواقع مطابق این دو دیدگاه دانش آموزانی که به‌نهایی از عهده انجام پاره‌ای از وظایف یا چالش‌های تحصیلی برنمی‌آیند، به کمک بزرگ‌سالان بالغ‌تر و آگاه‌تر از خود که در مدرسه می‌توان به معلمان اشاره کرد در انجام آن وظایف و حل چالش‌ها موفق عمل می‌کنند. بر این اساس، سرزنشگی تحصیلی که منعکس کننده توانایی

دانشآموزان در غلبه بر چالش‌ها و ناملايمات تحصيلي است (Martin و Marsh¹, ۲۰۰۹)، از طریق حمایت‌های اجتماعی که در مدرسه تحت عنوان حمایت تحصيلي است افزایش می‌یابد و به دانشآموزان در غلبه موفقیت‌آمیز بر چالش‌ها کمک می‌کند. به صورت کلی در رابطه با این پژوهش می‌توان بیان داشت که نتایج آن می‌تواند در پر کردن خلاصه تئوری که در زمینه سرزنشگی تحصيلي وجود دارد، به کار آید. این پژوهش حاوی اطلاعات و معارف مفیدی برای سیاست‌گذاران، نهادهای تربیتی، خانواده‌ها و معلمان می‌باشد، نتایج این پژوهش بیان می‌کند که هر چه ما دانشآموزانی با منابع حمایتی و ارزشی بالا تربیت کنیم و باورهای آنان مبنی بر خودکارآمدی را ارج نهیم و شخصیت و عقاید آن‌ها را محترم بشماریم و همچنین سعی در بهبود هر چه بیشتر جو مدرسه و کیفیت زندگی در مدرسه برای دانشآموزان داشته باشیم می‌توانیم افزایش سرزنشگی تحصيلي را در بین دانشآموزان و بهبود عملکرد تحصيلي آن‌ها را به صورت کلی داشته باشیم. در ادامه پیشنهاداتی مبتنی بر یافته‌های پژوهش ارائه می‌شود:

۱. ایجاد و توسعه برنامه‌های آموزشی و مشاوره‌ای برای دانشآموزان به منظور افزایش سرزنشگی تحصيلي و بهبود کیفیت زندگی در مدرسه.
۲. ارائه دوره‌های آموزشی و توسعه حرفه‌ای برای معلمان و مدیران مدارس به منظور افزایش آگاهی و توانمندی در ارتباط با ارتباطات مثبت و حمایت تحصيلي با دانشآموزان.
۳. انجام برنامه‌های پشتیبانی و راهنمایی برای والدین به منظور افزایش حمایت و مشارکت آنها در بهبود کیفیت زندگی و سرزنشگی تحصيلي دانشآموزان.
۴. انجام برنامه‌های پشتیبانی و راهنمایی برای والدین به منظور افزایش حمایت و مشارکت آنها در بهبود کیفیت زندگی و سرزنشگی تحصيلي دانشآموزان.
۵. بررسی تأثیرات مداخلات و برنامه‌های بهبود کیفیت زندگی مدرسه بر سرزنشگی تحصيلي دانشآموزان، مانند ایجاد فضاهای آموزشی دوستانه و پشتیبانی از روابط مثبت بین دانشآموزان.
۶. انجام مطالعات بلندمدت بر روی گروه‌های مختلف دانشآموزان (مثلًاً دانشآموزان با وضعیت اقتصادی مختلف) به منظور بررسی تأثیرات کیفیت زندگی در مدرسه بر سرزنشگی تحصيلي آنها.

منابع

¹ Martin & Marsh

زاد رحیمی، سولماز. (۱۳۹۸). اثربخشی مهارت‌های ارتباطی بر استرس، تاب‌آوری و خودکارآمدی دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر مشهد. *فصلنامه رهبری و مدیریت آموزشی*، ۱۳۹، ۱۲۵-۱۳۹.

کیانی، احمدرضا و کریمیان پور، غفار. (۱۳۹۸). نقش کیفیت زندگی در مدرسه و خودتنظیمی تحصیلی در پیش‌بینی سرزنش‌گی تحصیلی دانش‌آموزان. *روانشناسی مدرسه*، ۸(۱) (پیاپی ۲۹)، ۱۷۳-۱۹۱.

فتحی، داوود و جمال‌آبادی، مونا. (۱۳۹۶). بررسی نقش واسطه‌گری تاب‌آوری در رابطه حمایت تحصیلی و سرزنش‌گی تحصیلی در دانشجویان. *راهبردهای آموزش (راهبردهای آموزش در علوم پزشکی)*، ۱۰(۴)، ۲۶۳-۲۶۹.

سلطانی، رضا، کارشکی، حسین، آقامحمدیان شعبانی، حمیدرضا، عبدالخادی، محمدسعید و باونده، حسین. (۱۳۹۰). بررسی روایی و پایابی پرسشنامه کیفیت زندگی در مدرسه در مدارس شهر مشهد. *محله دانشگاه علوم پزشکی کرمان*، ۱۹(۱)، ۷۹-۹۳.

دھقانی زاده، محمدحسین و حسین چاری، مسعود. (۱۳۹۱). سرزنش‌گی تحصیلی و ادراک از الگوهای ارتباطی خانواده، نقش واسطه‌ای خودکارآمدی. *مطالعات آموزش و یادگیری (علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز)*، ۲۰(۴)، ۲۱-۴۷.

بخشی، نگین و فولاد چنگ، محبوبه. (۱۳۹۷). رابطه‌ی جوّ مدرسه و تاب‌آوری تحصیلی: نقش واسطه‌ای سرزنش‌گی تحصیلی. *مطالعات روانشناسی تربیتی*، ۳۰(۱۵)، ۰-۴۰.

معروفی، یحیی و محمدی، محمدحسن. (۱۳۹۸). نقش تعديل کننده جو یادگیری در تأثیر کیفیت زندگی مدرسه بر خودکارآمدی دانش‌آموزان. *مدیریت مدرسه (Journal of School administration)*، ۷(۴)، ۱-۲۴.

مرادی، مرتضی، عالی‌پور، سیروس، طریفی‌حسینی، حمید و عباسیان، مینا. (۱۳۹۷). رابطه حمایت اجتماعی ادراک‌شده و ارزش مدرسه با سرزنش‌گی تحصیلی: نقش میانجی درآمیزی باکار مدرسه. *مطالعات آموزش و یادگیری (علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز)*، ۱۱(۱) (پیاپی ۱-۲۴)، ۱-۲۴.

صدوقی، مجید، غفاری، عذرای، (۱۳۹۷). رابطه حمایت تحصیلی با فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان: نقش واسطه‌ای کیفیت زندگی در مدرسه. *مدیریت مدرسه*، ۷(۴).

آزادی ده بیدی، فاطمه و فولاد چنگ، محبوبه. (۱۳۹۸). مدل علی درگیری تحصیلی: نقش حمایت تحصیلی و خودتنظیمی تحصیلی. آموزش و ارزشیابی (علوم تربیتی)، ۴۷(۱۲)، ۱۵۹-۱۸۳.

Azmitia, M., Cooper, C. R., & Brown, J. R. (2009). Support and guidance from families, friends, and teachers in Latino early adolescents' math pathways. *The Journal of Early Adolescence*, 29(1), 142-169.

Berkowitz, R., Moore, H., Astor, R. A., & Benbenishty, R. (2017). A research synthesis of the associations between socioeconomic background, inequality, school climate, and academic achievement. *Review of Educational Research*, 87(2), 425-469.

Bidzan-Bluma, I., Bidzan, M., Jurek, P., Bidzan, L., Knietzschi, J., Stueck, M., & Bidzan, M. (2020). A Polish and German population study of quality of life, well-being, and life satisfaction in older adults during the COVID-19 pandemic. *Frontiers in psychiatry*, 11, 585813.

Chui, R. C. F., & Chan, C. K. (2017). School adjustment, social support, and mental health of mainland Chinese college students in Hong Kong. *Journal of College Student Development*, 58(1), 88-100.

- Cohen, J., McCabe, E. M., Michelli, N. M., & Pickeral, T. (2009). School climate: Research, policy, practice, and teacher education. *Teachers college record*, 111(1), 180-213.
- Comerford, J., Batteson, T., & Tormey, R. (2015). Academic buoyancy in second level schools: insights from Ireland. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 197, 98-103.
- Danielsen, A. G., Wiium, N., Wilhelmsen, B. U., & Wold, B. (2010). Perceived support provided by teachers and classmates and students' self-reported academic initiative. *Journal of School Psychology*, 48(3), 247-267.
- Devine, K., & Hunter, K. H. (2017). PhD student emotional exhaustion: the role of supportive supervision and self-presentation behaviours. *Innovations in Education and Teaching International*, 54(4), 335-344.
- Green, S. B., & Yang, Y. (2015). Evaluation of dimensionality in the assessment of internal consistency reliability: Coefficient alpha and omega coefficients. *Educational Measurement: Issues and Practice*, 34(4), 14-20.
- Gu, X., Chang, M., & Solmon, M. A. (2016). Physical activity, physical fitness, and health-related quality of life in school-aged children. *Journal of Teaching in Physical Education*, 35(2), 117-126.
- Hattie, J. (2008). *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*: routledge .
- Hirvonen, R., Yli-Kivistö, L., Putwain, D. W., Ahonen, T., & Kiuru, N. (2019). School-related stress among sixth-grade students—Associations with academic buoyancy and temperament. *Learning and Individual Differences*, 70, 100-108.
- Hoferichter, F., Hirvonen, R., & Kiuru, N. (2021). The development of school well-being in secondary school: High academic buoyancy and supportive class-and school climate as buffers. *Learning and Instruction*, 71, 101377.
- Howard, J. D. P. (2018). How do Students Describe Their Experience with Academic Support Services? (Doctoral dissertation, Capella University).
- Jagodics, B., Nagy, K., Szénási, S., Varga, R., & Szabó, É. (2023). School demands and resources as predictors of student burnout among high school students. *School Mental Health*, 15(1), 90-104.
- Kearney, C. A., Sanmartín, R., & González, C. (2020). The school climate and academic mindset inventory (SCAMI): confirmatory factor analysis and invariance across demographic groups. *Frontiers in Psychology*, 11, 2061.
- King, R. B., Caleon, I. S., Tan, J. P. L., & Ye, S. (2016). Positive education in Asia. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 25, 361-365.
- Kritikou, M., & Giovazolias, T. (2022). Emotion regulation, academic buoyancy, and academic adjustment of university students within a self-determination theory framework: A systematic review. *Frontiers in Psychology*, 13.
- Kuh, G. D., Kinzie, J., Schuh, J. H., & Whitt, E. J. (2011). *Student success in college: Creating conditions that matter*. John Wiley & Sons.
- Kutsyuruba, B., Klinger, D. A., & Hussain, A. (2015). Relationships among school climate, school safety, and student achievement and well-being: a review of the literature. *Review of Education*, 3(2), 103-135.
- Lewis, T. J., McIntosh, K., Simonsen, B., Mitchell, B. S., & Hatton, H. L. (2017). Schoolwide systems of positive behavior support: Implications for students at risk and with emotional/behavioral disorders. *Aera Open*, 3(2), 2332858417711428.

- Li, X., Duan, S., & Liu, H. (2023). Unveiling the Predictive Effect of Students' Perceived EFL Teacher Support on Academic Achievement: The Mediating Role of Academic Buoyancy. *Sustainability*, 15(13), 10205.
- Martin, A. J. (2016). Positive education in Asia and beyond. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 25, 493-498.
- Martin, A. J., & Marsh, H. W. (2008). Workplace and academic buoyancy: Psychometric assessment and construct validity amongst school personnel and students. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 26(2), 168-184.
- Martin, A. J., & Marsh, H. W. (2009). Academic resilience and academic buoyancy: Multidimensional and hierarchical conceptual framing of causes, correlates and cognate constructs. *Oxford Review of Education*, 35(3), 353-370.
- Martin, A. J., Ginns, P., Brackett, M. A., Malmberg, L. E., & Hall, J. (2013). Academic buoyancy and psychological risk: Exploring reciprocal relationships. *Learning and Individual Differences*, 27, 128-133.
- Miller, S., Connolly, P., & Maguire, L. K. (2013). Wellbeing, academic buoyancy and educational achievement in primary school students. *International Journal of Educational Research*, 62, 239-248.
- Muhonen, H., Pakarinen, E., Poikkeus, A. M., Lerkkanen, M. K., & Rasku-Puttonen, H. (2018). Quality of educational dialogue and association with students' academic performance. *Learning and Instruction*, 55, 67-79.
- Nelson, R. F., Winfield-Thomas, E., & Lew, M. M. (2017). Academic service learning and cultural competence in teacher education. *Service Learning as Pedagogy in Early Childhood Education: Theory, Research, and Practice*, 47-57.
- Nelson, R. F., Winfield-Thomas, E., & Lew, M. M. (2017). Academic service learning and cultural competence in teacher education. *Service Learning as Pedagogy in Early Childhood Education: Theory, Research, and Practice*, 47-57.
- Putwain, D. W., & Daly, A. L. (2013). Do clusters of test anxiety and academic buoyancy differentially predict academic performance?. *Learning and Individual Differences*, 27, 157-162.
- Putwain, D. W., Connors, L., Symes, W., & Douglas-Osborn, E. (2012). Is academic buoyancy anything more than adaptive coping?. *Anxiety, Stress & Coping*, 25(3), 349-358.
- Putwain, D. W., Jansen in de Wal, J., & van Alphen, T. (2023). Academic Buoyancy: Overcoming Test Anxiety and Setbacks. *Journal of Intelligence*, 11(3), 42.
- Rothon, C., Edwards, P., Bhui, K., Viner, R. M., Taylor, S., & Stansfeld, S. A. (2010). Physical activity and depressive symptoms in adolescents: a prospective study. *BMC medicine*, 8, 1-9.
- Sari, M. (2012). Assesment of school life: reliability and validity of quality of school life scale.
- Scherman, V. (2006). School climate instrument: A pilot study in Pretoria and environs (Doctoral dissertation, University of Pretoria).
- Thien, L. M. (2020). Assessing a second-order quality of school life construct using partial least squares structural equation modelling approach. *International Journal of Research & Method in Education*, 43(3), 243-256.
- Toyokawa, N., & Toyokawa, T. (2019). Interaction effect of familism and socioeconomic status on academic outcomes of adolescent children of Latino immigrant families. *Journal of Adolescence*, 71, 138-149.

- van Duijn, M., von Rosenstiel, I., Schats, W., Smallenbroek, C., & Dahmen, R. (2011). Vitality and health: A lifestyle programme for employees. European Journal of Integrative Medicine, 3(2), e97-e101.
- Wentzel, K. R. (2005). Peer relationships, motivation, and academic performance at school. Handbook of competence and motivation, 279-296.
- Woolley, M. E., Kol, K. L., & Bowen, G. L. (2009). The social context of school success for Latino middle school students: Direct and indirect influences of teachers, family, and friends. The Journal of Early Adolescence, 29(1), 43-70.
- Wu, Y., & Zhang, F. (2023). The health cost of attending higher-achievement schools: Peer effects on adolescents' academic performance and mental health. In The Frontier of Education Reform and Development in China: Articles from Educational Research (pp. 211-240). Singapore: Springer Nature Singapore.